

Inhoudsopgave	
Hoofdstuk 1 Inleiding	1
1.1. Aanleiding	1
1.2. Ontwikkelingen	2
1.3. Inhoud	5
Hoofdstuk 2 Kaders en uitgangspunten	6
2.1. Wmo	6
2.2. Hoofdpijnenakkoord 2014-2018	7
2.3. Speerpunten	9
Hoofdstuk 3 Vorige beleidsperiode	10
3.1. Inleiding	10
3.2. Belangrijke resultaten uit de vorige beleidsperiode	10
Hoofdstuk 4 Beleidsperiode 2016 t/m 2019	13
4.1. Verantwoordelijkheidsladder	13
4.2. Transformatie	14
4.3. Maatschappelijke effecten	15
4.4. Beleidsdoelstellingen en resultaatafspraken	17
Hoofdstuk 5 Participatie	30
5.1. Wat wil de gemeente bereiken?	30
5.2. Acties om dit te bereiken	30
Hoofdstuk 6 Financieel kader	32
6.1. Decentralisatie-uitkering	32
6.2. Uitgaven Wmo	33
Bijlage 1 Uitgangspunten beleidsplan 3 Decentralisaties	38
Bijlage 2 Landschap beleidsplan 3 Decentralisaties	41
Bijlage 3 Conclusies en effecten beleidsplan Wmo 2012 t/m 2015	42

1.1. Aanleiding

In artikel 2.1.2. van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is opgenomen dat de gemeenteraad periodiek een plan vaststelt met betrekking tot het door het gemeentebestuur te voeren beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning.

Het huidige beleidsplan Wmo heeft een looptijd van 1-1-2012 t/m 31-12-2015. De raad heeft in oktober 2014 het beleidsplan drie decentralisaties, één perspectief vastgesteld. Daarin is opgenomen dat in de loop van 2015 het huidige beleidsplan wordt geactualiseerd. De evaluatie van het beleidsplan Wmo is samen met de evaluatie woonservicezones en de evaluatie van de MFA's in mei 2015 ter informatie aangeboden aan de raad. De evaluatie van het beleidsplan Wmo dient als basis voor dit nieuwe beleidsplan Wmo. In het huidige beleidsplan is het onderdeel jeugd als apart prestatieveld opgenomen. In het nieuwe plan is dit niet het geval, uiteraard zijn er wel raakvlakken met jeugd, bijvoorbeeld als het gaat om het bevorderen van gezond gedrag. Daarnaast heeft dit plan ook raakvlakken met participatie. Bijvoorbeeld als het gaat om de rol van mantelzorgers en vrijwilligers relatie met dagbesteding.

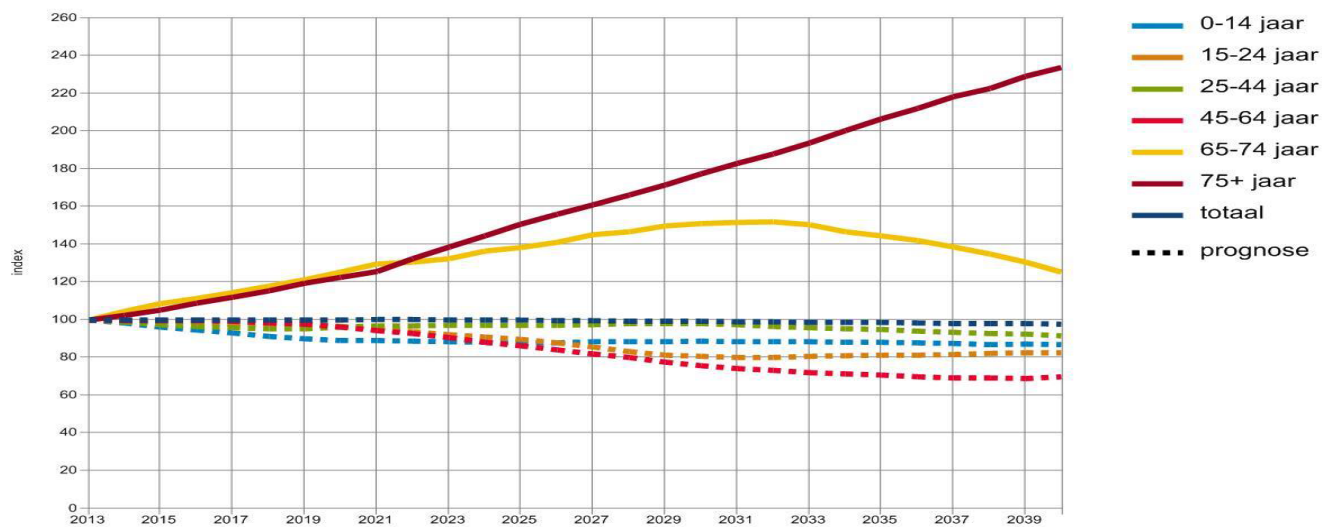
Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van welzijn en maatschappelijke ondersteuning, worden meegenomen in het nieuwe plan. *Overheidsparticipatie* is hierbij een uitgangspunt. De initiatieven liggen bij de samenleving. De gemeente vormt haar rol om van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'. Er is een verandering van aanbodgericht, naar vraaggericht werken. We gaan op een andere manier samenwerken met partijen in het veld. Gelijkwaardigheid van partijen is hierbij belangrijk. Uitgangspunt is dat de samenleving de gemeente ziet als een gewaardeerd partner. We gaan toe naar een klimaat waarin mensen en/of organisaties initiatieven bedenken en uitwerken. Op dit moment zijn wij in Raalte nog bezig met het transformatieproces. De huidige thema's op het terrein van de Wmo zullen zich nog verder ontwikkelen. Het is belangrijk om niet alles in te kaderen en vast te leggen, want de veranderingen gaan de komende jaren door en het is belangrijk dat we daar als gemeente op kunnen anticiperen.

1.2. Ontwikkelingen

Demografische ontwikkelingen

In Nederland worden we niet alleen gemiddeld ouder, ook de groep oudste ouderen groeit gestaag. Het aandeel 80-plussers binnen de groep ouderen zal stijgen van 26% in 2009 tot 40% in 2050. In Nederland woont ongeveer 95% van de ouderen van 65 jaar en ouder zelfstandig. In Nederland bestond op 1 januari 2010 de groep 65-plussers voor 44% uit mannen en 56% uit vrouwen. Onderstaande figuur laat zien, dat met name het aantal ouderen (met name 75+) ook in Raalte de komende jaren verder zal stijgen.

Bevolkingsprognose [index], 2013-2040 - Gemeente: Raalte, Indexcijfers t.o.v. 2013

Bron: ROS-Wijkscan | ABF Research - Primos prognose 2013

Gezondheid/Welzijn

Onder gezondheid wordt ook wel welbevinden, in goede staat zijn verstaan. Welzijn en gezondheid van mensen wordt onder andere gemeten door te kijken of mensen tevreden zijn over de contacten die ze hebben. Mensen die zeer weinig tot geen contacten hebben voelen zich vaak eenzaam. Daarnaast speelt het gevoel van steun een rol. Het gaat hierbij om waarderings- en sociale steun.

Overmatig alcoholgebruik en overmatig eetgedrag kan een nadelige invloed hebben op de gezondheid en welzijn van mensen. Demografische kenmerken spelen een belangrijke rol bij het verklaren van verschillen in gezondheid, welzijn, zorgconsumptie en –behoefte. Het gaat hierbij met name om verschil in opleidingsniveau.

Voor het begrip gezondheid gaat de GGD uit van de volgende definitie: Gezondheid is het vermogen van mensen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven (Huber, 2011). Gezien de onderlinge raakvlakken wordt in deze nota het lokaal gezondheidsbeleid geïntegreerd in het Wmo-beleid.

Met het stijgen van de leeftijd verandert de samenstelling van de bevolking. Het aandeel vrouwen en het aantal alleenstaanden neemt toe met de leeftijd. Het opleidingsniveau is gemiddeld genomen lager dan dat van jongere leeftijdsgroepen en een aanzienlijke groep ouderen heeft een laag inkomen¹.

In Raalte geeft 91% van de ouderen aan tevreden te zijn met de contacten die men heeft. Er zijn geen verschillen tussen mannen en vrouwen. In Raalte missen ouderen niet zo zeer alledaagse steun (14%), er is een groter gemis aan steun bij problemen (46%) en het gevoel gewaardeerd te worden. (waarderingsteun) (36%). Het aantal mensen dat zich eenzaam voelt is in de leeftijdscategorie van 65 tot 75 jaar toegenomen van 28% naar 40%. Het percentage in deze leeftijdsgroep dat matig eenzaam is, is gestegen van 26% naar 34%. Het percentage 75- plussers dat eenzaam is, is toegenomen van 34% naar 44%. Vergeleken met de andere gemeenten uit het GGD IJsselland gebied, zijn er in Raalte minder mensen eenzaam.

Vergeleken met de andere gemeenten uit het GGD gebied IJsselland is verder opvallend, dat er in Raalte meer volwassenen alcohol drinken, dan volwassenen uit de regiogemeenten. Daarnaast doen opvallend meer volwassenen vrijwilligerswerk².

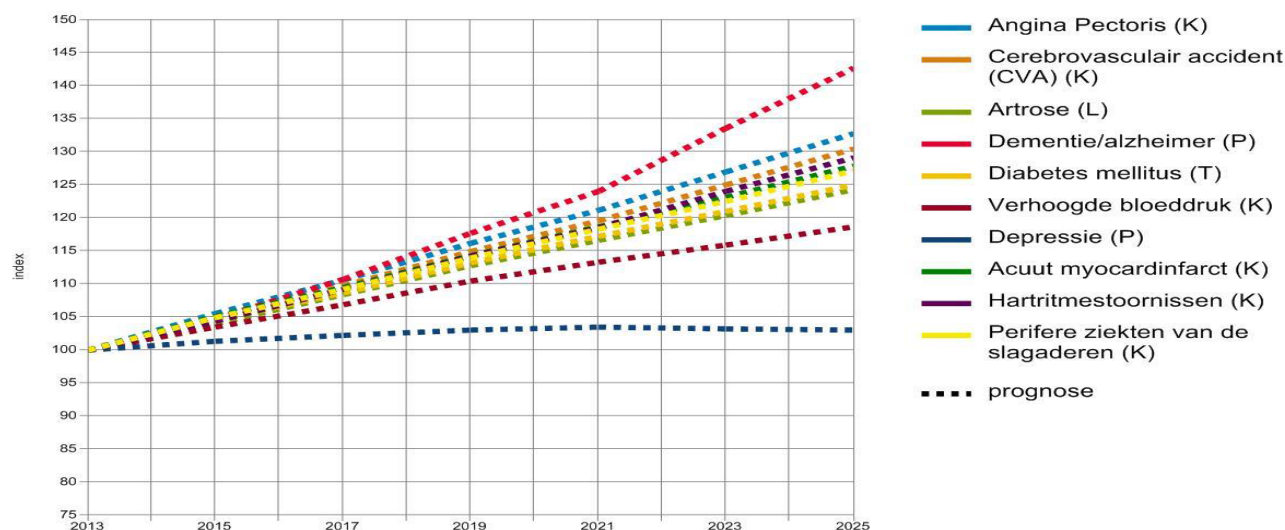
Naar schatting verdubbelt het aantal mensen met dementie in Nederland de komende veertig jaar van 235.000 mensen naar bijna een half miljoen in 2050. Redenen hiervoor zijn de hogere levensverwachting en de grote groep mensen die op basis van hun leeftijd een groot risico hebben op dementie. Ook in Raalte zal deze ontwikkeling een forse impact hebben.

¹ Bron: Gezondheidsmonitor ouderen gemeente Raalte 2010

² Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen GGD IJsselland 2013

Vanwege het groeiend aantal ouderen³ zullen ouderdomsziekten de komende 10 jaar ook sterk toenemen. Dit geldt het sterkste voor dementie. Het aantal mensen met dementie zal zelfs met 40% toenemen. Dit blijkt uit onderstaand schema.

Huisartsenepisodes - [index], 2013, 2015, 2017, 2019, 2021, 2023, 2025 -
Gemeente: Raalte, Indexcijfers t.o.v. 2013

Bron: ROS-Wijkscan | CBS LINH

Extramuralisering

Onze samenleving is aan het veranderen, vergrijzing, ontgroening en stijgende zorgkosten vragen om maatregelen. Ook wil de rijksoverheid haar bemoeienis steeds verder terugbrengen en de verantwoordelijkheid bij gemeenten, burgers en organisaties zelf leggen. Een grote groep mensen zal in de toekomst geen indicatie meer krijgen voor wonen in een zorginstelling. Langer thuis wonen en daar zorg ontvangen is het motto. Hiervoor is zelfredzaamheid van mensen een belangrijke voorwaarde. Wanneer mensen vanwege zwaardere problematiek nog wel in een zorginstelling blijven wonen, zullen zij hiervoor huur gaan betalen. De extramuralisering van de zorg heeft invloed op manier van zorgverlening, het zorgvastgoed en de toekomst en inhoud van zorgorganisaties. Zorg in de buurt wordt het nieuwe concept.

³ De groep ouderen kan onderscheiden worden in jong ouderen (leeftijd van 65-75 jaar) en de oudere ouderen (leeftijd vanaf 75 jaar)

Met de extramuralisering van de lichtere zorgzwaartepakketten wordt bevorderd dat cliënten langer de regie over eigen leven kunnen voeren in hun eigen omgeving met hun eigen netwerk en er zal een meer gevarieerd extramuraal woon- en zorgaanbod gaan ontstaan. Bij zorg aan huis is de zorgverlener te gast bij degene die de zorg ontvangt.

De zorg wordt afgestemd op de wensen van de cliënt en zijn bestaande sociale netwerk in plaats van andersom. Uiteraard zijn er ook mensen die geen beroep kunnen doen op een sociaal netwerk en moeilijk in staat zijn hun wensen kenbaar te maken. De oplossing hiervoor is maatwerk. Het gemeentelijk toegangsteam zal per situatie inschatten wat de geschikte ondersteuning is voor deze groep. De vernieuwing van het zorgaanbod betekent niet alleen een andere werkwijze, maar ook een andere cultuur.

1.3. Inhoud

In de komende hoofdstukken wordt eerst ingezoomd op de uitgangspunten en de kaders waarbinnen dit Wmo-beleid gestalte moet krijgen. Vervolgens worden de resultaten uit de vorige beleidsperiode beschreven. Daarna gaan we in op wat we willen bereiken, welke beleidsdoelstellingen we formuleren en welke resultaatafspraken daarbij aansluiten. Daarna gaan we in op de overlegvormen en tot slot worden de financiën uiteengezet.

Hoofdstuk 2 Kaders en uitgangspunten

2.1. Wmo

Participatie

De Wmo 2015 is een brede participatiewet: iedereen moet kunnen meedoen. Meedoen aan alle facetten van de samenleving. Niet alleen meedoen aan alle activiteiten maar ook meedoen aan het bieden van hulp en ondersteuning aan vrienden, familie of bekenden.

De inwerkingtreding van de vernieuwde Wmo 2015 betekent een omvangrijke toename van taken voor de gemeente, met tegelijkertijd een behoorlijke afname van het beschikbare budget. De achterliggende gedachte van deze overgang van taken is dat de gemeente, als meest nabije overheid, beter in staat is om inwoners zorg op maat te bieden. De gemeente kan dit mede door de inwerkingtreding van de Jeugdwet en de Participatiewet per 1 januari 2015 bieden. Door een lokale integrale aanpak, dicht bij de inwoners, kunnen problemen eerder gesignaleerd worden en effectiever en efficiënter worden aangepakt. Een integrale aanpak die gericht is op gezinnen en huishoudens biedt kansen, omdat hiermee versnippering in de zorg kan worden tegengegaan. Dit is niet alleen wenselijk vanuit het oogpunt van efficiency, maar zeker ook vanuit het oogpunt van effectiviteit van ondersteuning.

De vergrijzing neemt de komende jaren toe. Dit maakt dat de doelgroep ouderen aandacht verdient. Met name het voorkomen van eenzaamheid en het langer zelfstandig blijven wonen zijn aandachtspunten. Eenzaamheidsproblematiek komt overigens bij alle doelgroepen voor. Bijvoorbeeld bij jongeren die klaar zijn met hun studie en in een andere stad gaan wonen, migranten en kinderen die gepest worden op school. Wanneer de één zich eenzaam voelt, kan een ander zich in dezelfde situatie prettig voelen. Eenzaamheid kan als volgt worden omschreven: subjectief ervaren van een onplezierig of ontoelaatbaar gemis aan bepaalde sociale relaties of de kwaliteit daarvan. Het gaat niet om een objectief gegeven, maar om een gevoel.

Doelen Wmo

In de wettekst van de Wmo zijn de volgende doelen opgenomen:

1. Het bevorderen van sociale samenhang, de mantelzorg, het vrijwilligerswerk en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, evenals voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld.
2. Het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking⁴ of met bijvoorbeeld chronische, psychische of psychosociale problemen, zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving.

⁴ De Wmo is voor alle inwoners. Er zijn geen uitzonderingen in doelgroepen. Het gaat om participatie van iedereen.

3. Het bieden van opvang (hieronder vallen maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, Beschermd Wonen en verslavingszorg).

De gemeente draagt zorg voor de maatschappelijke ondersteuning, en bevordert in dat verband voor goede laagdrempelige, betaalbare en toegankelijke voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking. De gemeente stimuleert ook zelfredzaamheid en participatie van personen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen, teneinde te bevorderen dat burgers zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen. Tenslotte draagt de gemeente ook zorg voor de kwaliteit en de continuïteit van de voorzieningen.

2.2. Hoofdpijnenakkoord 2014-2018

Hieronder geven wij kort de meest relevante speerpunten uit het hoofdpijnenakkoord voor dit beleidsplan weer⁵

Ontmoeting

De multifunctionele accommodaties zijn het kloppend hart van de kernen waar tal van activiteiten worden georganiseerd. Uitgangspunt is dat deze accommodaties toegankelijk zijn. De dorpen en buurten zijn plaatsen waar mensen elkaar ontmoeten en waar sociaal maatschappelijke binding ontstaat en vorm krijgt. Daar ontstaat naberschap en zorgen inwoners ervoor dat er een rijk sport- en verenigingsleven is. Om de leefbaarheid op peil te houden wordt nadrukkelijk uitgegaan van creativiteit, innovatie en eigen kracht van de inwoners en maatschappelijke partners. Binnen vooraf afgesproken kaders geven we inwoners en maatschappelijke partners de ruimte om vorm en inhoud te geven aan hun taken. Daarbij wordt differentiatie in uitvoering geaccepteerd. Sport is voor iedereen toegankelijk. Sport is belangrijk als gezondheid bevorderende activiteit, als sociale ontmoetingsfunctie en het intrinsieke plezier dat men er aan beleeft.

Participatie

De ambitie is dat iedereen naar vermogen kan participeren in de samenleving. Om dat te bereiken zorgt de gemeente in samenwerking met maatschappelijke partners voor een goed pakket aan laagdrempelige algemene voorzieningen. We kiezen bij de maatwerkvoorzieningen voor een integrale aanpak en een op gezin/huishouden gerichte aanpak. Eigen kracht en zelfredzaamheid blijven uitgangspunt bij het bieden van ondersteuning.

⁵ Hier worden alleen de speerpunten weergegeven die het meest relevant zijn. In het akkoord worden ook andere speerpunten benoemd die indirect betrekking hebben op de Wmo.

De door of namens de gemeente georganiseerde ondersteuning is aanvullend op de eigen mogelijkheden van mensen en hun sociale netwerk en heeft als doel om zo snel mogelijk weer op eigen kracht verder te kunnen gaan. Mensen blijven zo lang mogelijk op eigen kracht thuis wonen. De ondersteuning zal zoveel mogelijk plaats vinden binnen de eigen leefomgeving en kernen waar de mensen wonen. Wij stimuleren een lokale aanpak. Voor werklozen is deze situatie anders, zij moeten zich melden bij het UWV in Zwolle. Wij bevorderen dat de organisaties voor formele en informele zorg samenwerken met als doel het tegengaan van de versnippering in de zorg en het bieden van vroegtijdige en multidisciplinaire ondersteuning waarbij ook de niet-gemeentelijk gefinancierde zorgvormen (zoals huisartsen en wijkverpleegkundigen) zijn betrokken. Voor de meer gespecialiseerde vormen van zorg en ondersteuning is intergemeentelijke samenwerking noodzakelijk. Deze is aanvullend op het lokale aanbod. Kenmerkend voor Raalte is dat wij samenwerken in verschillende regio's. Voor inwoners geldt echter dat zij zich lokaal kunnen melden.

Mantelzorgers en vrijwilligers

Het beroep dat op mantelzorgers en vrijwilligers⁶ wordt gedaan wordt steeds belangrijker en intensiever. We hebben aandacht voor mantelzorgers en zorgen voor concrete voorzieningen of activiteiten om hen te ondersteunen, zoals respijtzorg. De Stichting Vrijwillige Thuiszorg Overijssel, Carinova Mantelzorgondersteuning en het vrijwilligerspunt blijven wij graag ondersteunen omdat dat een belangrijke schakel vervult tussen vraag en aanbod van vrijwilligerswerk. Waar mogelijk worden vrijwilligers gefaciliteerd en ondersteund. Wij ondersteunen activiteiten die het aantal vrijwilligers laat groeien⁷.

Budgetten

Om de beschikbare budgetten zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan de daadwerkelijke ondersteuning van onze inwoners streven wij naar de meest efficiënte uitvoering en een forse beperking van de administratieve plan-last waarmee organisaties op dit moment te maken hebben. Wij voeren de nieuwe taken op het gebied van de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet uit binnen de budgetten die wij hiervoor van het Rijk ontvangen.

Veel (zorg)organisaties hebben te maken met verschillende financieringsbronnen. Ze worden bijvoorbeeld gefinancierd vanuit de gemeente en het zorgkantoor. Dit brengt extra financiële lasten met zich mee.

⁶ Vrijwilligerswerk is breder dan alleen respijtzorg

⁷ Wervingsacties door het vrijwilligerspunt, bijvoorbeeld de organisatie van een vrijwilligersavond.

2.3. Speerpunten

In 2013 heeft het college de notitie “Drie decentralisaties, één perspectief” opgesteld. Onderdeel van deze notitie was een aantal inhoudelijke en financiële kaders. De gemeenteraad heeft in 2013 de kaders en in 2014 de uitvoeringskaders vastgesteld. De inhoudelijke uitgangspunten uit de notitie “Drie decentralisaties, één perspectief” zijn opgenomen in bijlage 1. Deze uitgangspunten zijn mede de basis voor de volgende speerpunten van dit beleidsplan Wmo.

Speerpunten van dit beleidsplan

- Transitie omzetten in transformatie, samenwerking tussen organisaties, gemeente en inwoners is hierbij belangrijk
- Integraal werken in het hele sociale domein
- Overheidsparticipatie toepassen
- Cliëntparticipatie toepassen
- Door ontwikkelen van het toegangsteam; door onder andere een link met welzijn, het algemeen maatschappelijk werk en informele zorg te realiseren
- Beleidsuitvoering moet binnen de financiële kaders plaatsvinden.
- Integratie van Wmo beleid, woonservicezones beleid, MFA-beleid en gezondheidsbeleid
- Mantelzorgbeleid⁸ verder ontwikkelen.
- Effectiever inzetten van de algemene voorzieningen in Raalte.

⁸ Waaronder GGZ mantelzorg (vaak doorverwezen naar Vriendendiensten Deventer)

Hoofdstuk 3 Vorige beleidsperiode

3.1. Inleiding

Zo lang mogelijk zelfstandig

Uitgangspunt van het Wmo-beleidsplan 2012 t/m 2015 is dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en mee kunnen doen in de samenleving, al of niet geholpen door vrienden, familie of bekenden. En als dat niet meer kan of niet meer voldoende is, is ondersteuning georganiseerd door de gemeente een mogelijkheid. De gemeente ondersteunt bijvoorbeeld vrijwilligers en mantelzorgers.

Kanteling

“De Kanteling” is het centrale begrip van het vorige beleidsplan. De kanteling is de omslag die wordt gemaakt om het resultaat centraal te zetten. Dit vraagt van overheid en burgers een andere benadering. Uitgangspunt is preventie, zodat de zorgvragen beheersbaar blijven. Startpunt is de eigen kracht van burgers. Vervolgens komt aan de orde welke algemene voorzieningen beschikbaar zijn om iedereen mee te laten doen. Deze algemene voorzieningen moeten voor iedereen toegankelijk zijn.

3.2. Belangrijkste resultaten uit de vorige beleidsperiode

Zelfredzaamheid

De gemeente heeft de afgelopen beleidsperiode ingezet op leefbaarheid bevorderende activiteiten als ontmoeting- en kinderactiviteiten. De eigen kracht wordt bevorderd door de leefbaarheidssubsidie aan de verenigingen voor Plaatselijk Belang, de subsidie inwonersinitiatieven en investering in de multifunctionele accommodaties. Het Woonservicezone beleid is gericht op het zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Ozo-verbindzorg is een uitwerking van dit beleid. Daarnaast werken in het kader van het project thuishetchnologie meerdere partijen samen. De bewustwording van de mogelijkheden van thuishetchnologie is het afgelopen jaar verbeterd, maar verdient de komende beleidsperiode zeker aandacht. Ook is de aandacht tussen Wonen, Welzijn en Zorg verder uitgebreid. Tot slot dragen de projecten uit het Programma Raalte Gezond ook bij aan een grotere zelfredzaamheid en participatie van mensen.

Sociaal netwerk

In de vorige beleidsperiode is fors ingezet op de ondersteuning van vrijwilligers. Het Vrijwilligerspunt Raalte vervult een spilfunctie in het vrijwilligerswerk in de gemeente⁹. Er is een digitaal subsidieloket beschikbaar voor vrijwilligersorganisaties. Mensen in sociaal isolement, mensen met een lichamelijke, psychische en/of verstandelijke beperking, mensen met een GGZ achtergrond, kortom mensen die een sociale boost kunnen gebruiken worden met behulp van het project “Sterk door vrijwilligerswerk” begeleid naar vrijwilligerswerk.

Er zijn afspraken met beide mantelzorgorganisaties (Stichting Vrijwillige Thuiszorg Overijssel en Carinova Mantelzorgondersteuning) in Raalte gemaakt. Door de gemeente Raalte wordt mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid gestimuleerd bij bedrijven en instellingen. De afgelopen jaren zijn er 25 sociale netwerken gerealiseerd in het kader van sociale cirkels. Er zijn twee netwerken Dementie gestart in Raalte, welke een belangrijke rol spelen in de samenwerking tussen partijen op dit terrein.

Algemene voorzieningen

De gemeente Raalte kent een Zorg- en Veiligheidsteam. In dit team, bestaande uit afgevaardigden van SallandWonen, het Bijzondere Zorgteam, Dimence, het maatschappelijk werk, het RIBW en de kredietbank, de wijkagent en de gemeente, komen plaatselijke probleemsituaties aan de orde die vaak om een multidisciplinaire oplossing vragen. Daarnaast kent de gemeente Raalte vanaf januari 2011 het Bijzondere Zorgteam. Dit team richt zich op de kwetsbare burgers in de gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte en leidt tot passende hulpverlening.

De kortdurende ondersteuning aan cliënten vindt plaats via zowel professionele als vrijwillige organisaties. Het sociaal loket¹⁰ heeft op het gebied van deze ondersteuning een coördinerende rol. Waar niet voldoende ondersteuning geboden kan worden, wordt opgeschaald naar een meer passende organisatie. De toegang tot tweede lijns gespecialiseerde voorzieningen vindt op 1 punt plaats, via het integraal gemeentelijk toegangsteam. Dit team is getraind in het voeren van keukentafelgesprekken, waarbij de vraag centraal wordt gesteld en niet het aanbod.

⁹ De volgende taken worden uitgevoerd: het bemiddelen tussen vraag naar en aanbod van vrijwilligers, deskundigheidsbevordering, ondersteuning vrijwilligersinitiatieven, uitvoering vrijwilligersverzekering, ondersteuning Digitaal Subsidieloket, bemiddeling maatschappelijke stages, organiseren waarderingsactiviteit, organiseren wervingsactiviteit, is partner in Taalpunt Raalte, informatieverstrekking en advies.

We geven in Raalte uitvoering aan de vrijwilligers- en mantelzorgverzekering.

¹⁰ Tot 1 januari 2015 was dit het Wmo-loket. Het sociaal loket is vanaf 1 januari 2015 ondergebracht bij het gemeentelijk toegangsteam.

In de vorige beleidsperiode hebben we samenwerking gezocht met andere partijen als het gaat om kortdurende ondersteuning en het geven van informatie en advies. Er zijn onder andere afspraken gemaakt met MEE IJsseloever, de Stichting Vrijwillige Thuiszorg Overijssel en Carinova Mantelzorgondersteuning. Daarnaast hadden we een Wmo-loket¹¹, waar informatie en advies kon worden verkregen.

De vorige beleidsperiode hebben we ingezet op het in beeld brengen en houden van de doelgroep ouderen. Er zijn diverse groepen aangeschreven, om zodoende de eventuele ondersteuningsvragen in beeld te krijgen. Verder zijn er activiteiten ingezet om eenzaamheid bij ouderen te voorkomen. Zo is er de mogelijkheid gegeven voor een dagbesteding voor niet geïndiceerde ouderen. De ketenzorg Dementie is ingericht. Door vroegtijdige interventie, werd duurdere zorg voorkomen.

Er zijn met organisaties prestatieafspraken gemaakt over de inzet van maatschappelijk werk en ondersteunende begeleiding. Deze laatste richtte zich met name op gezinnen. Met de centrumgemeente Deventer zijn afspraken gemaakt over zorgwekkende zorgmijders, dak- en thuislozen, zwerfjongeren, “slachtoffers” huiselijk geweld en verslaafden. Er is een centraal meldpunt bemoeizorg voor de regio Zutphen, Lochem, Deventer, Olst-Wijhe en Raalte. Daarnaast is er een bijzonder zorgteam waarin Raalte deelneemt.

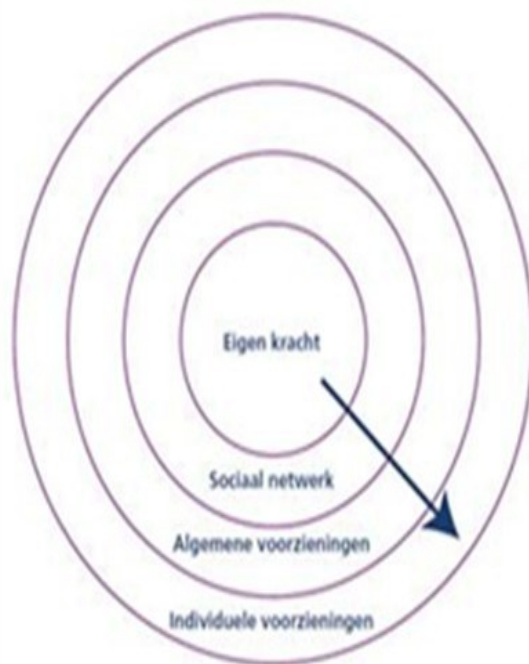
Individuele voorzieningen

Indien iemand niet in staat is om zelfstandig naar oplossingen te zoeken, moet er een mogelijkheid zijn om hulp van anderen in te roepen. Mocht het niet lukken om zelfstandig of via geboden hulp in de vorm van een sociaal netwerk of algemene voorzieningen problemen op te lossen, dan kunnen er voorzieningen in de individuele sfeer geboden worden. Uitgangspunt bij het verstrekken van maatwerkvoorzieningen is dat er een kwalitatief goede oplossing geboden wordt. We gaan uit van een op het huishouden gerichte maatwerkvoorziening. Dit doen we door in gesprek te gaan met de mensen. Deze gesprekken worden gehouden door de consultants van het gemeentelijk toegangsteam. Het werken volgens het “kanteling principe” is volledig geïntegreerd in de werkwijze van het toegangsteam. Het resultaat van deze werkwijze is, dat er minder Wmo-aanvragen (bijvoorbeeld huishoudelijke hulp, scootmobiel) zijn ingediend, omdat mensen meer worden verwezen naar andere ondersteuningsmogelijkheden. De consultants van het team toegang blijven trainingen volgen om te werken volgens het “kantelingsprincipe”. Ook worden trainingen gevolgd om meer te weten over de nieuwe doelgroepen, die per 1 januari 2015 tot de Wmo behoren.

¹¹ Binnen de Wmo-raad bestaat onvrede over het functioneren van het Wmo-loket. Met name de communicatie en bereikbaarheid zijn punten van aandacht. Dit heeft de komende beleidsperiode aandacht.

4.1. Verantwoordelijkheidsladder

Zelfredzaam, *iedereen is in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het oplossen van problemen*. De verantwoordelijkheidsladder is het uitgangspunt. Tijdens een gesprek worden behoeften van mensen in kaart gebracht. Hiervoor worden oplossingen gezocht. Bij het zoeken naar die oplossing wordt gebruik gemaakt van een zogenaamde 'verantwoordelijkheidsladder'. Eerst wordt gekeken wat mensen zoveel mogelijk zelf kunnen doen (1). Vervolgens wordt gekeken of de cliënt ondersteuning kan organiseren in zijn naaste omgeving, dus bij familie, vrienden of burens (2). Als dat niet tot een oplossing leidt, wordt eerst gekeken of er gebruik gemaakt kan worden van een algemene voorziening (3). Pas als een algemene voorziening het probleem niet oplost, kom je in aanmerking voor een individuele voorziening (4).

Mensen zorgen voor zichzelf,
eigen sociaal netwerk gebruiken

2 Mensen zorgen voor elkaar,
mantelzorg, verenigingsleven

3 Collectieve voorzieningen alleen
waar nodig

4 Professionele inzet van de overheid
als achtervang en sluitstuk

4.2. Transformatie

Transformatie is de verandering in de cultuur van de organisatie en de manier van werken. In eerste instantie wordt een beroep gedaan op de eigen kracht en het zelf oplossend vermogen van mensen. Er is een gezamenlijke effectieve en efficiënte aanpak voor problemen die door inwoners en organisaties wordenesignaleerd.

Verder biedt een integrale aanpak die gericht is op gezinnen en huishoudens kansen omdat hiermee de versnippering in de zorg kan worden tegengegaan. Dit is niet alleen wenselijk vanuit het oogpunt van efficiency, maar zeker ook vanuit het oogpunt van effectiviteit van de ondersteuning.

Voor een effectievere uitvoering van de gemeentelijke taken, is het voor de transformatie essentieel dat gemeenten ook inzetten op de betrokkenheid en inzet van de burgers. De gemeente is hierbij een gelijkwaardige en gewaardeerd partner. Van het huidige systeem waarin de nadruk ligt op verzekeren en verzorgen gaan we naar een systeem waarin de eigen kracht van burgers en hun omgeving optimaal benut worden. De gemeente gaat actief in gesprek met partijen om deze verandering onder de aandacht te brengen en partijen mee te nemen in dit proces. Daarnaast zal de gemeente bijeenkomsten organiseren om mensen te informeren over ondersteunings- en ontmoetingsmogelijkheden in hun eigen omgeving. Dit is een onderdeel van de uitgebreide communicatie rondom de transformatie in het Sociale Domein. Er worden ideeën/oplossingen over onderwerpen als zorg, hulp, jeugd, mantelzorg, vervoer of bijvoorbeeld aangepast werk, participatie en dagbesteding uit de eigen woonomgeving vanuit de samenleving gepresenteerd. Ook de Plaatselijk Belangen worden betrokken bij deze bijeenkomsten. Het doel hiervan is om mensen meer in hun eigen kracht te zetten.

In Raalte hebben de grote tweede lijnaanbieders¹² gezamenlijk en in samenspraak met de gemeente een visie geformuleerd op de toekomst van de dagbesteding in Raalte. Er is door deze aanbieders een project gestart, waar de gemeente ook aan deelneemt. Het doel is om te komen tot dagbesteding waarmee op lokaal niveau vorm gegeven kan worden aan de participatiesamenleving. Daarbij is het van belang dat alle vormen van ondersteuning bij dagbesteding met elkaar verbonden worden. Het resultaat zal een sluitende keten zijn waarmee het voor burgers mogelijk wordt zich te ontwikkelen. De keten kenmerkt zich door voldoende keuzemogelijkheden en diversiteit, overlappende activiteiten en dubbelingen in het aanbod zullen voorkomen worden. De projectgroep dient een uitgewerkt voorstel in waar toekomstgerichte activering in staat beschreven.

¹² RIBW, De Parabool, Dimence, Zozijn, Zorggroep Raalte, Interakt Contour, Carinova, Zorgspectrum Het Zand

Ook een onderdeel van het transformatieproces is dat, organisaties uit de nulde en eerste lijn meer samen gaan werken en met ideeën voor gezamenlijke ondersteuning te komen. Uitgangspunt hierbij is, dat er meer wordt doorverwezen naar voorliggende voorzieningen. Zie bijlage 2 voor een overzicht van deze organisaties.

4.3. Maatschappelijke effecten

In deze paragraaf geven we aan wat we willen bereiken de komende beleidsperiode. We hebben de volgende maatschappelijke effecten geformuleerd.

1. De sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten is versterkt

Inwoners nemen verantwoordelijkheid voor de sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten.

Bewonersinitiatieven gericht op het versterken van de sociale samenhang zijn ondersteund.

Inwoners nemen verantwoordelijkheid voor de versterking van de vitaliteit van de kernen.

Bewonersinitiatieven gericht op het versterken van de vitaliteit van dorpen, wijken en buurten zijn ondersteund.

2. De zelfredzaamheid van (kwetsbare) inwoners is toegenomen

Het geven van informatie, advies en ondersteuning

Inwoners van de gemeente Raalte weten beter hun weg te vinden in de lokale samenleving als gevolg van de laagdrempelig beschikbaarheid van informatie en advies op voor hen relevante levensgebieden.

Inwoners van de gemeente Raalte kunnen beter zelfstandig meedoen in de lokale samenleving als gevolg van de beschikbaarheid van laagdrempelig toegankelijke en waar nodig integrale ondersteuning op voor hen relevante levensgebieden.

Het stimuleren tot deelname aan educatie, ontmoeting, bewegen en ontspanning

(Kwetsbare) inwoners van de gemeente Raalte hebben hun zelfredzaamheid versterkt door gebruik te maken van een gericht en financieel bereikbaar activiteiten aanbod op het terrein van educatie, ontmoeting, beweging en ontspanning.

(Kwetsbare) inwoners van de gemeente Raalte hebben hun zelfredzaamheid versterkt door gebruik te maken van een financieel bereikbaar activiteiten aanbod gericht op het verruimen van kennis en inzicht en aanleren van vaardigheden.

De zelfredzaamheid van (kwetsbare) inwoners van de gemeente Raalte is versterkt doordat zij beter in staat zijn een beroep te doen op hun sociaal netwerk. De zelfredzaamheid van (kwetsbare) inwoners van de gemeente Raalte is versterkt doordat hun sociaal netwerk is uitgebreid met redzame inwoners.

Er is een vangnet voor eenzame burgers

Er is sprake van een sterke sociale cohesie, versterking van netwerken¹³ rondom eenzame burgers. Er is met name aandacht voor kinderen van eenzame burgers. Vooral multicomplexe gezinnen hebben aandacht.

3. Maatwerkondersteuning is mogelijk, samenwerking tussen gemeente en organisaties onderling wordt gestimuleerd.

Samenwerking

Aanbieders van maatwerkvoorzieningen worden gestimuleerd om samen te werken. Doelgroepen, worden, indien mogelijk, samengevoegd. De gemeente is hierbij een gewaardeerd gesprekspartner.

Maatwerkvoorzieningen lokaal als het kan

Maatwerkondersteuning wordt waar mogelijk dicht bij huis georganiseerd.

4. Het vrijwilligerswerk is versterkt en wordt adequaat ondersteund

Het stimuleren tot het doen van vrijwilligerswerk

Inwoners van de gemeente Raalte worden gestimuleerd om vrijwilligerswerk te doen. Inwoners kunnen hierbij ondersteuning ontvangen.

Aandachtspunt hierbij is, dat vrijwilligers niet al het werk van professionals kunnen overnemen.

5. Mantelzorgondersteuning en -waardering is geborgd

Het geven van informatie, advies en ondersteuning

Inwoners uit de gemeente Raalte met mantelzorgtaken krijgen de nodige ondersteuning en waardering om hun taken uit te voeren. De gemeente heeft hierbij de mantelzorgers in beeld.

¹³ Bijvoorbeeld burens, sociale netwerken, mantelzorgers.

4.4. Beleidsdoelstellingen en resultaatafspraken

In deze paragraaf worden de beleidsdoelstellingen voor de komende periode beschreven. Daarnaast worden de resultaatafspraken en de daarbij behorende indicatoren benoemd. Tot slot wordt beschreven wat de aanpak voor de komende beleidsperiode is.

De basis voor de genoemde resultaten in dit beleidsplan is gelegd in de beleidsperiode Wmo 2012 t/m 2015. De evaluatie van het beleidsplan Wmo 2012 t/m 2015 geeft aan welke resultaten zijn bereikt¹⁴.

In de komende beleidsperiode zullen veel acties worden voortgezet. Dit kan op dezelfde wijze, maar in het kader van de transformatie en de daarmee gepaard gaande inzet op overheidsparticipatie kunnen acties ook op een andere wijze voortgezet worden. Door een grotere inzet van (zorg)vrijwilligers en mantelzorgers zullen de accenten in de aanpak/uitvoering op dit terrein bijvoorbeeld anders zijn. Vervolgens zal door de transitie van de Awbz de maatwerkondersteuning een ander accent hebben, door extra taken als begeleiding en dagbesteding. Daarnaast zal er alleen sprake zijn van maatwerkondersteuning als ondersteuning uit de nulde- en eerste lijn niet mogelijk is.

In deze paragraaf wordt aangegeven welke resultaten of aanpak een voortzetting zijn uit de vorige beleidsperiode dan wel welke resultaten of aanpak nieuw zijn. Daarnaast wordt aangegeven welke acties voortvloeien uit het gezondheidsbeleid. Na vaststelling van dit beleidsplan volgen op onderdelen gedetailleerde uitvoeringsplannen. De aanpak wordt daarin verder geconcretiseerd.

¹⁴ Zie bijlage 3 voor een overzicht van de gerealiseerde acties uit de evaluatie het vorige beleidsplan.

Beleidsdoelstelling 1 Het bevorderen van de sociale netwerken en eigen kracht

Met de veranderingen binnen het sociaal domein wordt een beroep gedaan op de kracht van inwoners om elkaar meer te gaan ondersteunen. Alleen in die gevallen dat de inwoner niet zelfstandig, met het eigen netwerk of met behulp van vrijwilligers kan blijven functioneren, kan er een beroep op professionele ondersteuning worden gedaan. Door de sociale netwerken te versterken en initiatieven van inwoners gericht op het bieden van ondersteuning aan elkaar te stimuleren neemt de afhankelijkheid van overheidssteun af.

Resultaatafspraken <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Bewonersinitiatieven gericht op het versterken van de sociale samenhang zijn ondersteund. 2. In dorpen, wijken en buurten zijn gerichte activiteiten en/of projecten uitgevoerd om de sociale samenhang te versterken. Activiteiten zijn mede gericht op ontmoeting. Indicatoren <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Aard en aantal ondersteunde bewonersinitiatieven. 2. Aard en aantal activiteiten vastgelegd in subsidieafspraken.	Aanpak/aanbod <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> - Door middel van een subsidie of inbrengen van kennis nieuwe initiatieven van de bevolking die erop gericht zijn de gemeente economisch en/of sociaal vitaler te maken ondersteunen. Het moet gaan om een voorziening in het kader van het algemeen belang; het betreft dus geen ondersteuning van een individu of bedrijf. - Mogelijkheden voort deelname aan sociaal culturele activiteiten. <i>Nieuw speerpunt</i> - Doorontwikkeling MFA's; o.a. samenbrengen welzijn en zorg en in maatwerkovereenkomsten opnemen dat aanbieders zorg/activiteiten aanbieden in de MFA's.
Beleidsdoelstelling 2 Het bevorderen van de zelfredzaamheid van (kwetsbare) inwoners door preventie en signalering Het streven is dat (kwetsbare) inwoners, zoveel als mogelijk op eigen kracht gaan participeren en eventuele problemen zelf oplossen. Dit kan door het bevorderen van een gezonde leefstijl. Ook door welzijnsactiviteiten, gericht op het ontdekken en ontwikkelen van de eigen kracht te organiseren, worden (kwetsbare) inwoners zelfredzamer en wordt voorkomen dat zelfredzame inwoners kwetsbaar worden. Daarnaast wordt door het aanbieden van informele diensten in en om het huis het beroep op duurdere voorzieningen voorkomen.	

Resultaatafspraken	Aanpak/aanbod
<i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Inwoners van de gemeente Raalte hebben hun zelfredzaamheid versterkt door gebruik te maken van sociaal culturele, sport en bewegingsactiviteiten. 2. Inwoners van de gemeente Raalte kunnen zelfstandig hun weg vinden in de lokale samenleving als gevolg van de laagdrempelig beschikbaarheid van informatie en advies op voor hen relevante levensgebieden. 3. Inwoners van de gemeente Raalte kunnen gebruik maken van onafhankelijke cliëntondersteuning¹⁵. 4. Inwoners van de gemeente Raalte kunnen zich vrij bewegen binnen de openbare ruimte (levensloopbestendig). 5. Nieuwbouwopgave die er nog is wordt levensloopbestendig ingevuld. Met name locaties nabij (zorg) voorzieningen in of nabij het centrum van een kern lenen zich goed voor het toevoegen van nultredewoningen. Niet alleen de woningen maar ook de woonomgeving moet levensloopbestendig zijn. Bereikbaarheid van voorzieningen is hierbij belangrijk. <i>Gezondheidsbeleid</i> 1. Het overgewicht bij volwassenen is aan het eind van de beleidsperiode onder het gemiddelde van de regio IJsselland in	<i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> - Optimaal gebruik van inwoners uit Raalte van Ozo-Verbindzorg. - Doorontwikkeling/uitbreiding project thuishet technologie. - Voortzetting implementatie van IVOR. - Afstemming formele en informele zorg; vormen van kernteams als lokale ogen en oren voor signalen en helpen/doorverwijzen van kwetsbare inwoners. - Voorlichtingsprogramma Wmo aanpassen eigen woning. - We houden de doelgroep ouderen in beeld, onder andere door huisbezoeken senioren organiseren, informatie huisartsen (OzoVerbindzorg) ,activiteiten vrijwillige ouderenadviseurs (VOA's). <i>Gezondheidsbeleid</i> - Meldpunt eenzaamheid borgen. - Projecten gericht op gezondheid, uit te werken door middel van het programma Raalte Gezond. <i>Nieuwe speerpunten</i> - Uitwerken vrijwilligersvervoer, integraal met alle vervoersstromen in het Sociaal Domein. - Uitwerken van ideeën vanuit de samenleving die het doel hebben anderen te ondersteunen (ideeën pitch).

¹⁵ Onafhankelijke cliëntondersteuning met betrekking tot informatie en advies alsmede algemene ondersteuning die bijdraagt aan het verstrekken van de zelfredzaamheid en participatie. Daarnaast wordt bijgedragen aan het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, jeugdhulp, onderwijs, wonen, werk en inkomen.

2012, 45%. 2. Het percentage volwassenen dat overmatig drinkt is aan het eind van de beleidsperiode gedaald naar het niveau van de gemeenten in de regio IJsselland (9% in 2012). 3. Signaleren van mensen met dementie en mogelijkheden van ondersteuning in beeld brengen. 4. Inwoners van de gemeente Raalte hebben hun zelfredzaamheid versterkt door gebruik te maken activiteiten ter voorkoming van eenzaamheid. 5. Het aantal volwassenen dat aan de beweegnorm gezond bewegen voldoet is aan het eind van de beleidsperiode gestegen ten opzichte van (63%) 2012¹⁶ <i>Nieuwe speerpunten</i> 1. Inwoners van de gemeente Raalte kunnen beter zelfstandig meedoen in de lokale samenleving door de aanwezigheid van ondersteuning uit de nulde- en eerste lijn op voor hen relevante levensgebieden (informele diensten). 2. In dorpen, wijken en buurten zijn gerichte activiteiten en/of projecten uitgevoerd om kwetsbare inwoners, zelfredzame inwoners en maatschappelijke partners met elkaar te verbinden. 3. Signalering vindt zo dicht mogelijk bij de inwoners van de gemeente Raalte plaats. Kernteams hebben daarbij een belangrijke rol. 4. In 2015 gaat het naar verwachting om 250 personen die zich in de reguliere woningvoorraad moeten weten te redden en voorheen nog	- Structurele invulling geven aan onafhankelijke cliëntondersteuning. - Wijkverpleegkundige S1 signaleert en informeert het toegangsteam. - Uitwerking van de voorliggende/algemene voorzieningen in Raalte.
--	--

¹⁶ Minstens 30 minuten matig intensieve activiteit, op minimaal 5 dagen per week

een indicatie voorverblijf kregen. De woningvoorraad wordt hierop aangepast.

Indicatoren

Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode

1. Aard en aantal activiteiten.
2. Aard en aantal informatie en adviesvragen en de waardering van inwoners voor de informatie- en adviesfunctie van het sociaal loket.
3. Er is een digitale sociale kaart waar de gemiddelde inwoner van Raalte wegwijs in kan vinden.
4. Cliëntondersteuning voor iedereen.
5. Openbare ruimte is voor iedereen toegankelijk. Inwoners die dit niet zo ervaren nodigen we uit zich te melden bij de gemeente.
6. Prestatieafspraken met SalllandWonen.

Gezondheidsbeleid

1. Gewicht volwassenen in Raalte in relatie tot de regio IJsselland.
2. Drankgebruik volwassenen in Raalte in relatie tot de regio IJsselland
3. Er is een Casemanager dementie in Raalte
4. Aard en aantal activiteiten en projecten.
5. Aard en aantal activiteiten en projecten.

Nieuwe speerpunten

1. Aard en aantal ondersteuningsvragen en geboden diensten (bijvoorbeeld Sociale cirkels).
2. Aard en aantal activiteiten en projecten.

3. Goed functionerende kernteams in alle kernen. 3. Contacten huisartsen, contacten wijkverpleegkundige S1, hulp bij het huishouden. 4. Prestatieafspraken met SallandWonen.	
Beleidsdoelstelling 3 Er is een dekkend netwerk voor mensen die het niet op eigen kracht redden, ondanks dat dit wordt aangevuld met het sociale netwerk Mensen moeten een beroep kunnen doen op (maatwerk) ondersteuning¹⁷. Indien mogelijk, zal in eerste instantie worden verwezen naar een nulde- of eerstelijns voorziening. Indien ondersteuning vanuit deze voorzieningen niet geboden kan worden, volgt ondersteuning vanuit de tweede lijn. Verder zijn er afspraken gemaakt met de centrumgemeente Deventer over de ondersteuning van zorgwekkende zorgmijders, dak- en thuislozen, "slachtoffers" huiselijk geweld, verslaafden en Beschermd Wonen.	
Resultaatafspraken <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Er is voldoende aanbod aan maatwerkvoorzieningen voor (kwetsbare) inwoners van de gemeente Raalte, indien noodzakelijk. 2. Maatwerk is mogelijk door middel van Zorg in natura of PGB's. 3. Inwoners van de gemeente Raalte hebben de mogelijkheid van ondersteuning vanuit het Steunpunt AMHK Zwolle. 4. De mogelijkheden voor opvang voor (kwetsbare) inwoners zijn georganiseerd. Het gaat hierbij om maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, beschermd wonen en verslavingszorg. 5. Inwoners van Raalte die minder goed in staat zijn hun financiën op orde te brengen/houden worden ondersteund.	Aanpak/Aanbod <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> - De centrumgemeente Deventer ontvangt middelen voor het ontwikkelen van beleid op deze thema's. Er vindt met de centrumgemeente afstemming plaats over de realisatie hiervan. - Het toegangsteam wordt verder uitgebouwd met voldoende kennis en kunde voor de Wmo-doelgroep. - Er is een bijzonder zorgteam voor kwetsbare inwoners. - Mogelijkheid van maatwerkondersteuning door de gemeente (onder andere huishoudelijke hulp, scootmobiel, rolstoel, dagbesteding, individuele begeleiding). In 2015 start een nieuwe aanbesteding

¹⁷ Het gaat hier om de "oude" individuele voorzieningen, maar ook om de nieuwe taken die vanuit de transitie Awbz over zijn geheveld naar gemeenten (onder andere begeleiding en dagbesteding).

6. Inwoners van de gemeente Raalte ontvangen zo nodig begeleiding bij wonen of huisvesting. <i>Nieuwe speerpunten</i> 1. We nodigen de grote tweedelijns aanbieders uit, om in samenwerking met de gemeente hun visie op 1 dagbesteding in Raalte verder uit te werken en te concretiseren. Indicatoren <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Aantallen maatwerk ondersteuning. 2. Aantallen PGB's. 3. Aantal geboden diensten. 4. Aantal meldingen. 5. Aantal cliënten ondersteuning door het GKB. 6. Aantallen begeleid werken en wonen. <i>Nieuwe speerpunten</i> 1. Daadwerkelijke samengestelde vormen van dagbesteding in Raalte.	Wmo. <i>Nieuwe speerpunten</i> - Aanbieders uitnodigen ideeën voor een integraal aanbod uit te werken (Project 1 dagbesteding). - Bestuurlijk overleg en afstemming met tweede lijn aanbieders. - We passen bij het principe van 1 gezin, 1 plan ,1 regisseur toe op zorg, werk, inkomen en welzijn. Dit is met name belangrijk bij multicomplexe gezinnen.
Beleidsdoelstelling 4 In contact brengen van potentiële vrijwilligers met organisaties die vrijwilligers zoeken. Vrijwilligers ten behoeve van onder andere ondersteuning van kwetsbare inwoners en mantelzorgers worden gericht geworven . Inwoners worden actief benaderd en bemiddeld naar vrijwilligerswerk. Hierbij is met name aandacht voor inwoners die onvoldoende deelnemen aan de samenleving en inwoners met een beperking. Inzet van vrijwilligers voor kwetsbare inwoners en mantelzorgers kan bijdragen aan de zelfredzaamheid van zowel de hulpvrager als de hulpbieder.	

Resultaatafspraken <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Het vrijwilligerspunt, zorgt voor voldoende aanbod van vrijwilligersfuncties en zorgt voor een match tussen vraag en aanbod. 2. Er worden gerichte wervingsactiviteiten georganiseerd door het vrijwilligerspunt voor het vinden van vrijwilligers en/of vrijwilligersfuncties voor specifieke kwetsbare doelgroepen. Indicatoren <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Aantal matches tussen vrijwilligers en vacatures. 2. Het vrijwilligerspunt zoekt gericht naar vrijwilligers die ondersteuning bieden aan specifieke doelgroepen. 2. Aantal geworven vrijwilligers die zich willen inzetten om kwetsbare inwoners zelfredzamer te maken.	Aanpak/Aanbod <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> - Uitwerking in vrijwilligerspunt. - Een goede verbinding tussen signaleren van kwetsbare inwoners en het vrijwilligerspunt. De kernteams zijn hierbij een verbindende schakel. - Zorgen voor verbinding van organisaties die vooral zorgvrijwilligers nodig hebben met het Landstede vrijwilligerspunt. <i>Nieuw speerpunt</i> - Organisaties die vrijwilligers zoeken bij het vrijwilligerspunt, attenderen op het feit dat ze zelf ook wat kunnen betekenen in scholing van de vrijwilligers.
Beleidsdoelstelling 5 De ondersteunings- en scholingsbehoefte van (vrijwilligers)organisaties zijn bekend. Er is een op deze behoefte toegesneden aanbod van ondersteunings- en scholingsmogelijkheden De vrijwilliger verandert, maar ook wat er van vrijwilligers gevraagd wordt verandert. Deze verandering vraagt ook een andere manier van werven, waarderen en ondersteunen van vrijwilligers die actief zijn bij (vrijwilligers)organisaties. Deze organisaties moeten hiervoor voldoende zijn toegerust.	
Resultaatafspraken <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Er is een mogelijkheid voor aanvraag van gerichte scholingsactiviteiten	Aanpak/aanbod <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> - Vrijwilligerspunt werkt samen met alle organisaties die met

bij het vrijwilligerspunt. - De (vrijwilligers)organisaties krijgen mogelijkheid voor ondersteuning en bieden van zelfondersteuning. - Er zijn vanaf 2016 gerichte scholingsactiviteiten voor inwoners uit de gemeente Raalte. Indicatoren <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> - Vormen en aard van scholingsbehoefte. Aantal organisaties die benaderd zijn om hun scholingsbehoefte kenbaar te maken. - Aantal organisaties dat om specifieke ondersteuning vraagt en zelf kan bieden. - Aard en waardering van de scholingsactiviteiten.	vrijwilligers werken. - Budget voor scholing op maat is beschikbaar, het vrijwilligerspunt communiceert dit naar organisaties en verantwoordt dit naar de gemeente. - Specifieke scholing door onder andere de Stichting Vrijwillige Thuiszorg Overijssel en Carinova Mantelzorgondersteuning aan zorgvrijwilligers wordt voortgezet. <i>Nieuw speerpunt</i> - In subsidieafspraken en inkoopcontracten met collectieve Wmo-aanbieders en aanbieders van maatwerk voorzieningen opnemen dat zij scholing en informatie bieden aan vrijwilligers op hun specifieke terrein.
Beleidsdoelstelling 6 Vrijwilligers voelen zich gewaardeerd en ondersteund en er is actieve bekendheid gegeven aan de maatschappelijke betekenis van vrijwilligerswerk. Voor vrijwilligers is het belangrijk dat zij zich gewaardeerd voelen en serieus worden genomen. Er is steeds meer sprake van informeel vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld een buurt app, waar vraag en aanbod aan elkaar worden gekoppeld. Ook de waardering van deze niet aan een organisatie gebonden vrijwilligers is essentieel. Bekendheid geven aan de betekenis van het vrijwilligerswerk is belangrijk. Vervolgens vinden wij het belangrijk dat ook de lokale maatschappelijke waardering voor vrijwilligersinzet tot uiting komt.	
Resultaatafspraken <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> Organiseren van waarderingsactiviteit(en) voor alle vrijwilligers in de gemeente Raalte.	Aanpak/aanbod <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> Er zijn al organisaties die vrijwilligers waarderen. Deze activiteiten worden voortgezet. Voorbeeld hiervan zijn de waarderingsmomenten van de zorgvrijwilligers door Stichting Vrijwillige Thuiszorg Overijssel

<i>Nieuwe speerpunten</i> 1. Vanaf 2016 worden alle organisaties gestimuleerd om hun vrijwilligers actief te waarderen en te ondersteunen. 2. Er wordt vanaf 2016 bekendheid gegeven aan landelijke campagnes rondom vrijwilligerswerk 3. Vanaf 2016 wordt actief uiting gegeven aan de waardering van vrijwilligerswerk Indicatoren <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Aantal activiteiten <i>Nieuwe speerpunten</i> 1. Aantal organisaties 2. Aantal deelnames van inwoners en/of organisaties uit de gemeente Raalte aan landelijke campagnes 3. Waardering van vrijwilligers over de uiting van waarding	en Carinova. - Voorzetten waarderingsactiviteiten van het vrijwilligerspunt voor alle vrijwilligers in Raalte, waarbij de scholing gecombineerd wordt. <i>Nieuwe speerpunten</i> - Opnemen in subsidierelatie met organisaties en inkoopcontracten met aanbieders, dat deze organisaties vrijwilligers waarderen, bijvoorbeeld in de vorm van scholing. - Uitwerking in vrijwilligerspunt.
Beleidsdoelstelling 7: Respijtzorg/ tijdelijk verblijf ter ontlasting van mantelzorgers, wordt alleen ingezet bij zwaar belaste mensen. Mantelzorgers worden ontlast door onder andere de persoon aan wie mantelzorg wordt verleend deel te laten nemen aan voorzieningen buitenshuis , het vervoer te organiseren naar een voorziening buitenshuis (bijvoorbeeld een zorgvrijwilliger brengt iemand naar een zorgboerderij) of tijdelijke overname van de zorg van de mantelzorger binnenshuis. Bijvoorbeeld: waken bij iemand in de laatste levensfase, oppassen of het spelen met gehandicapte kinderen.	
Resultaatafspraken <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Vanaf 2016 wordt er actief ingezet op activiteiten gericht op de ontlasting van zwaarbelaste mantelzorgers.	Aanpak/aanbod <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> - Mogelijke activiteiten gericht op ontlasting van mantelzorgers worden met de betrokken mantelzorgorganisaties uitgewerkt. Er zijn subsidieafspraken met Carinova en de Stichting Vrijwillige Thuiszorg

Indicatoren <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Aard en aantal activiteiten	Overijssel hierover.
Beleidsdoelstelling 8 Ondersteuning aan mantelzorgers wordt dicht bij huis georganiseerd. Uitgangspunt is: lokaal wat kan anders centraal vanuit grotere kernen. Daar waar mogelijk, worden activiteiten in de eigen kern georganiseerd. Deze zijn herkenbaar en bereikbaar. Er wordt gemotiveerd aangegeven wanneer activiteiten op een andere plek (in een grotere kern) plaatsvinden.	
Resultaatafspraken <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. De activiteiten zijn herkenbaar en bereikbaar voor de mantelzorgers. Indicatoren <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Aard en aantal activiteiten.	Aanpak/aanbod <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> - Uitvoering door de mantelzorgorganisaties.
Beleidsdoelstelling 9 Mantelzorgers voelen zich gewaardeerd en ondersteund Het is belangrijk dat mantelzorg zich gewaardeerd voelen voor het werk wat ze verrichten. Ondersteuning draagt bij een gevoel van waardering. Ondersteuning draagt ook bij aan de ontlasting van de mantelzorger.	
Resultaatafspraken <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Vanaf 2016 krijgen de mantelzorgers de mogelijkheid van ondersteuning gericht op hun behoefte (bron behoefteonderzoek 2014). 2. Er wordt actief door de gemeente ingezet op waardering van mantelzorgers.	Aanpak/aanbod <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> - Uitvoering door de mantelzorgorganisaties.

Indicatoren <i>Voortzetting /uitbreiding vorige beleidsperiode</i> 1. Aantal activiteiten gericht op ondersteuning en waardering hiervan door mantelzorgers. 2. Aantal en aard van de activiteiten gericht op waardering en de waardering hiervan door mantelzorgers.	<i>Nieuw speerpunt</i> - Waardering van mantelzorgers combineren met waardering van vrijwilligers¹⁸. Uitgaan van een lokale invulling per woon-servicegebied.
Beleidsdoelstelling 11: Periodiek structurele informatieverstrekking over ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers wordt meegenomen in het communicatienetwerk Sociaal Domein	
Resultaatafspraken <i>Nieuw speerpunt</i> 1. Eind 2015 opgenomen in het communicatienetwerk. Indicatoren <i>Nieuw speerpunt</i> 1. Informatie in communicatienetwerk	Aanpak/aanbod <i>Nieuw speerpunt</i> - Cluster Communicatie gemeente Raalte

¹⁸ Ondanks dat iemand er zelf voor kiest om vrijwilliger te zijn en iemand het overkomt om mantelzorger te zijn, kunnen waarderingsactiviteiten voor deze groepen gecombineerd worden.

Hoofdstuk 5 Participatie

5.1. Wat wil de gemeente bereiken?

Eén van de pijlers van de transformatie in het sociale domein is de wijze waarop inwoners en de gemeente zich verhouden tot elkaar bij het maken van beleid. In het coalitieakkoord van de gemeente Raalte wordt de ambitie geformuleerd in te zetten op Overheidsparticipatie. Waarbij de veerkracht en vitaliteit van de samenleving wordt aangesproken en waarbij de gemeente minder de rol van regisseren neemt maar meer de rol van faciliteren. Binnen de Wmo 2015 ligt de klemtoon meer op alle burgers in plaats van op de specifieke doelgroepen. Deze verschuiving heeft consequenties voor de rol van Wmo-raad in het beleidsproces en wellicht op hun samenstelling.

Vanuit de gedachte 'één huishouden, één plan en één regisseur' zal de gemeente Raalte beleidsmatig het sociale domein in samenhang oppakken. Dit betekent ook samenhang in de beleidsadvisering.

Het succesvol vormgeven en gebruiken van overheidsparticipatie en burgerparticipatie op beleid vraagt van zowel burgers als beleidsmedewerkers een andere manier van denken en werken. De gemeente Raalte wil graag burgers zo breed en zo vroeg mogelijk in het beleidsproces betrekken. Het liefst wil de gemeente Raalte werken vanuit het initiatief van burgers.

De gemeente Raalte maakt voor haar inwoners de bereikte resultaten inzichtelijk. Wij willen participeren bij initiatieven van burgers en instellingen.

Wij zijn partner in initiatieven van inwoners. Wij willen meedenken met initiatieven en luisteren.

Daarnaast willen wij inwoners en organisaties betrekken bij het opstellen, evalueren en eventueel bijstellen van beleid. Wij willen bereikte resultaten inzichtelijk maken door dit beleidsplan en de daaronder liggende uitvoeringsnota's te evalueren. Belangrijkste partijen hierbij zijn de Wmo-raad en het platform Welzijn, Wonen en Zorg en de klankbordgroep Raalte Gezond.

5.2. Acties om dit te bereiken?

Wmo-raad

Actief inzetten op overheidsparticipatie verandert de rol van de Wmo-raad. De in de vorige paragraaf genoemde veranderingen betekenen een verbreding van thema's en dus een taakverzwaring voor de huidige Wmo-raad. Wij willen graag samen met de Wmo-raad onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de Wmo-raad zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk te laten functioneren. Daarbij willen we ook de rol van de adviesraad Werk en Inkomen in relatie tot de

Wmo-raad betrekken. Communicatie is het toverwoord voor een goede samenwerking. De afspraken die we maken ten aanzien van een nieuwe structuur van de Wmo-raad leggen we dan ook vast.

Platform Welzijn, Wonen en Zorg

Het platform heeft tot doel de samenwerking te verbeteren door op bestuurlijk, tactisch en operationeel niveau met zorgpartijen van gedachten te wisselen. De gemeente vervult de coördinerende taak als het gaat om informatie-uitwisseling. Signalen die de gemeente ontvangt vanuit de Wmo-raad, worden via dit platform aan de organisaties gecommuniceerd. Een belangrijke actie voor de toekomst is, partijen te stimuleren tot samenwerking, zodat zij gezamenlijk oplossingen zoeken voor vraagstukken die ten doel hebben om mensen langer in hun eigen woonomgeving te laten functioneren.

Kernteams

Een kernteam is een vindplaats voor signalen van kwetsbare inwoners in een dorp en is de linkingpin naar de formele en informele eerstelijnsorganisaties die op “voorliggende” zorg- of ondersteuningsbehoeften kunnen inspelen. De kern is dat er gebiedsgericht, praktisch en operationeel afstemmingsoverleg zal plaatsvinden tussen organisaties. De afstemming komt op gang, maar zal in 2015 meer aandacht krijgen. In elke kern wordt een kernteam ingericht, met uitzondering van Raalte Dorp daar komen twee kernteams. De samenstelling van een team kan per kern verschillen. Op dit moment wordt ook gekeken naar de rol van het welzijnswerk in de kernteams.

De kernteams hebben een signaleringsfunctie, brengen verbinding tussen inwoners en voorzieningen tot stand en verstrekken basisvoorzieningen zoals primaire directe ondersteuning (voorliggende voorzieningen). Binnen de kernteams vindt er afstemming plaats tussen informele helpers, professionals en de gemeente. De wijkverpleegkundigen S1, die deel uitmaken van het gemeentelijk toegangsteam zijn de trekkers van de kernteams en onderhouden intensieve contacten met de wijkverpleegkundigen uit het zorgveld om signalen die bij beiden binnenkomen te bespreken om zo kwalitatief goede wijkverpleegkundige zorg te realiseren binnen de gemeente Raalte. De belangrijkste rol van de wijkverpleegkundige S1 uit het gemeentelijk toegangsteam is het leggen van verbindingen en het activeren van inwoners, signaleren en vraagverheldering.

Hoofdstuk 6 Financieel kader

6.1. Decentralisatie-uitkering

Ten behoeve van de decentralisatie van taken in het kader van de nieuwe Wet Maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdhulp en de Participatiewet wordt met ingang van 1 januari 2015 een gebundelde decentralisatie-uitkering ontvangen van het rijk. Deze decentralisatie-uitkering zal in de toekomst onderdeel gaan uitmaken van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Daardoor zal zowel de hoogte van de gehele decentralisatie-uitkering als de hoogte van de specifieke onderdelen niet meer herleidbaar zijn. Vooralsnog is de hoogte van het onderdeel Wmo echter nog te berekenen en op basis van de meicirculaire 2015 voor de komende jaren als volgt vastgesteld:

beschikbaar budget integratie uitkering WMO	jaar 2015	jaar 2016	jaar 2017	jaar 2018	jaar 2019
decentralisatie uitkering nieuwe WMO – taken	€ 5.047.707	€ 4.783.275	€ 4.661.111	€ 4.475.021	€ 4.419.983

Vanaf 2016 wordt bij de verdeling van de middelen naar de gemeenten gebruik gemaakt van een objectief verdeelmodel. In bovenstaande bedragen is al wel rekening gehouden met de volumegroei voor de komende jaren. De indexatie van de lonen en prijzen is echter nog niet meegenomen in deze bedragen.

Door de gemeenteraad is besloten om de uitvoering van de 3 gedecentraliseerde taken, ondanks de forse bezuiniging korting die hierop door het Rijk is toegepast, budget-neutraal uit te voeren. Dit betekent dat in principe de uitvoering van de taken (inclusief gemeentelijke uitvoeringskosten) binnen het daarvoor beschikbare budget moeten worden uitgevoerd en er slechts tussen de 3 onderdelen kan worden geschoven met middelen.

Ten aanzien van de reeds per 1-1-2015 bestaande Wmo-taken is uitsluitend ten behoeve van de Wmo huishoudelijke hulp de rijks compensatie nog herleidbaar via de integratie-uitkering Wmo huishoudelijke hulp. Ook op deze integratie-uitkering is vanaf 2015 een forse rijks bezuiniging toegepast waardoor de voorzieningen in dit kader ook aanzienlijk zijn beperkt. Ten aanzien van de overige “oude” Wmo taken is de rijks compensatie binnen de algemene uitkering niet meer herleidbaar.

6.2. Uitgaven Wmo

Nieuwe Wmo taken

Met ingang van 1 januari 2015 is Raalte gestart met een integraal (Wmo, Jeugd en Participatie) toegangsteam. Het team is uitgebreid met de nodige expertise, bijvoorbeeld vanuit MEE IJsseloever, de jeugdzorg en de wijkverpleging en praktijkondersteuners huisartsen. Voor deze uitbreiding is een bedrag geraamd in de begroting. Op basis van budgetneutraliteit binnen het sociaal domein staan we voor de uitdaging het beleid en de uitvoering zodanig vorm te geven dat deze budgetneutraliteit in de komende jaren gerealiseerd kan worden. De uitgaven voor de nieuwe Wmo taken, uitgesplitst naar maatwerk- en algemene voorzieningen worden voor 2016 als volgt ingeschat:

Overzicht Maatwerkvoorzieningen WMO "nieuwe taken"	jaar 2016
maatwerkvoorzieningen Natura begeleiding	€ 2.728.466
maatwerkvoorzieningen PGB begeleiding	€ 915.778
maatwerkvoorziening Natura persoonlijke verzorging	€ 60.000
maatwerkvoorziening PGB persoonlijke verzorging	€ 80.000
maatwerkvoorziening Natura verblijf	€ 0
maatwerkvoorziening PGB verblijf	€ 10.000
maatwerkvoorziening vervoer begeleiding	€ 120.000
eigen bijdragen	-€ 410.000
	€ 3.504.244

Opmerking: in bovengenoemde kosten zijn niet de interne gemeentelijke kosten (personeel en overhead) opgenomen.

Overzicht algemene voorzieningen WMO "nieuwe taken"	jaar 2016
ondersteuning en waardering Mantelzorg	€ 222.273
middelen afschaffen WTCG en CER	€ 350.000
kosten toegang en ondersteuning (betreft kosten MEE, doventolk en onvoorziene kosten toegang)	€ 295.291
kosten wijkverpleging	€ 21.700
gereserveerde middelen innovatie	€ 50.000
	€ 939.264

Opmerking: in bovengenoemde kosten zijn niet de interne gemeentelijke kosten (personeel en overhead) opgenomen.

Oude Wmo taken

Ook vóór de overheveling van taken vanuit de Awbz per 1-1-2015 werden er al een flinke bedragen besteed aan taken die tot de prestatievelden van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning behoorden ("oude" Wmo). Hierbij moet naast de individuele voorzieningen ten behoeve van de huishoudelijke verzorging en de gehandicapten voorzieningen gedacht worden aan een groot aantal algemene voorzieningen in het kader van het ouderenbeleid, algemeen maatschappelijk werk, jeugd- en jongerenwerk, sociaal cultureel werk en diverse specifieke subsidieregelingen. Onderstaande tabellen laten de begrote uitgaven van de "oude" Wmo, uitgesplitst naar maatwerk en algemene voorzieningen zien.

overzicht Maatwerk voorzieningen WMO "oude taken"

jaar 2016

gehandicapten voorzieningen	€ 1.090.000
maatwerkvoorziening vervoer	€ 80.000
Collectief vraagafhankelijk vervoer	€ 550.000
overige kosten Wmo taken (incl GPK)	€ 45.555
huishoudelijke verzorging	€ 2.505.316
huishoudelijke toelage (eenmalig in 2015 en 2016)	€ 422.500
eigen bijdragen	-€ 641.456
	€ 4.051.915

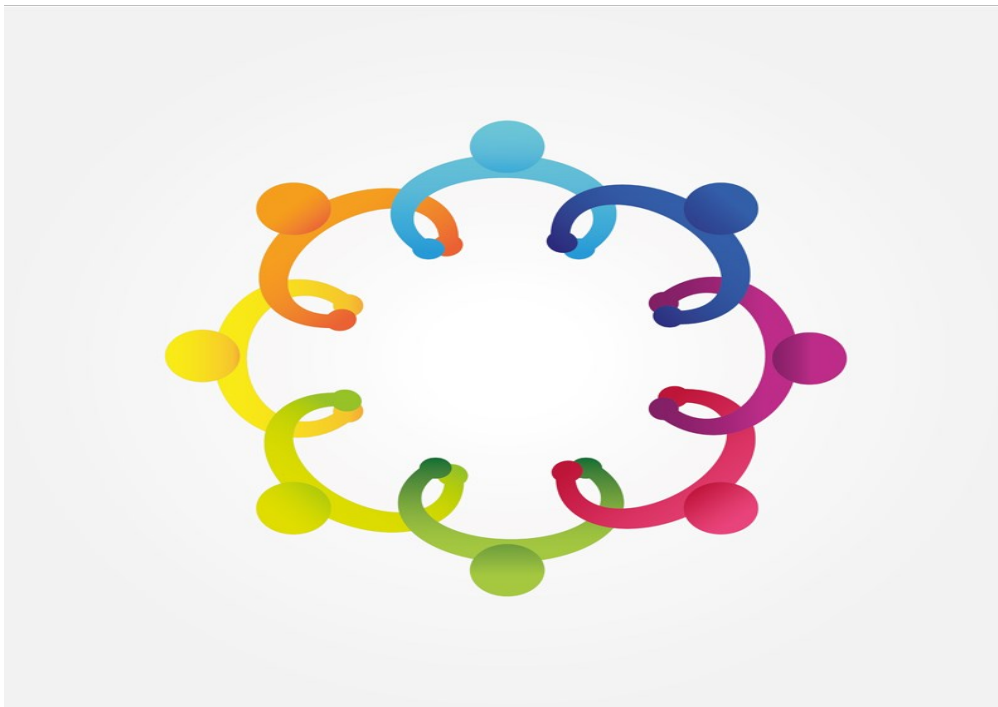
Opmerking: in bovengenoemde kosten zijn niet de interne gemeentelijke kosten (personeel en overhead) opgenomen.

overzicht Algemene voorzieningen Wmo "oude taken"				
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	jaar 2016	jaar 2017	jaar 2018	jaar 2019
Subsidies en bijdragen ouderenbeleid (incl wonen en zorg)	€ 149.522	€ 149.522	€ 149.522	€ 149.522
Kosten huiselijk geweld	€ 21.675	€ 21.675	€ 21.675	€ 21.675
Algemeen maatschappelijk werk (De Kern)	€ 541.666	€ 541.666	€ 541.666	€ 541.666
Anti-discriminatie voorziening	€ 13.913	€ 13.913	€ 13.913	€ 13.913
Slachtoffer hulp	€ 9.221	€ 9.221	€ 9.221	€ 9.221
Algemene hulpdienst	€ 6.911	€ 6.911	€ 6.911	€ 6.911
Thuisadministratie (humanitas)	€ 2.080	€ 2.080	€ 2.080	€ 2.080
Vluchtelingen werk	€ 90.760	€ 90.760	€ 90.760	€ 90.760
Subsidie doven	€ 400	€ 400	€ 400	€ 400
Subsidie zonnebloem	€ 781	€ 781	€ 781	€ 781
Vrijwilligersbeleid	€ 134.344	€ 134.344	€ 134.344	€ 134.344
Coördinatie vrijwillige thuis en mantelzorg	€ 147.274	€ 147.274	€ 147.274	€ 147.274
Sociaal cultureel werk	€ 387.789	€ 387.789	€ 387.789	€ 387.789
Jeugd- en jongerenwerk	€ 21.984	€ 21.984	€ 21.984	€ 21.984
Advieskosten WMO raad	€ 25.945	€ 25.946	€ 25.947	€ 25.948
	€ 1.554.265	€ 1.554.266	€ 1.554.267	€ 1.554.268
opmerking : In bovengenoemde kosten is geen rekening gehouden met de interne gemeentelijke kosten (personeel en overhead). Ook zijn de kosten m.b.t. de huisvesting voor sociaal culturele activiteiten, (MFA en jongerenruimten ed) niet in beeld gebracht. Daarnaast worden de bovengenoemde uitgaven wat breder ingezet dan uitsluitend in de nieuwe Wmo benoemd.				

Conclusie

De uitgaven worden beïnvloed door de transformatie van de zorg, maatwerkindicering en het succes van uitvoering en preventie. Over de hoogte van de ontwikkeling van de uitgaven (mogelijke tekorten) valt dan ook weinig te zeggen. In 2016 wordt daar meer duidelijkheid over verwacht. Op alle drie onderdelen van de decentralisaties lopen op dit moment transformatieprocessen. Dit betekent dat er op een aantal onderdelen nog beleid ontwikkeld moeten worden.

Bijlage 1 Uitgangspunten beleidsplan 3 Decentralisaties

De volgende *inhoudelijke uitgangspunten* zijn geformuleerd in bovengenoemde notitie

A. Participatie staat centraal

Iedereen neemt naar vermogen deel aan de samenleving. Hoewel een groot deel van onze bevolking zelfredzaam is of met een klein duwtje in de rug weer verder kan en het doel altijd zal zijn om ondersteuning/zorg zo kort mogelijk te laten duren, zijn er ook mensen die langdurig of zelfs structureel ondersteuning/zorg nodig hebben.

B. Werken vanuit het compensatiebeginsel

Het gaat er niet om waar iemand recht op heeft maar wat iemand nodig heeft om te kunnen participeren.

C. Regierol van de gemeente

De regierol van de gemeente richt zich op het versterken van het signalerend en probleemoplossend vermogen van zowel de burgers als de (zorg)organisaties.

D. Integrale benadering; één gezin, één plan, één regisseur

Als er sprake is van meervoudige problematiek of factoren in het gezin die van invloed zijn, dan wordt een op het gezin gericht integraal plan van aanpak (ondersteuningsplan) opgesteld. Daar waar partijen samen moeten werken, wordt de verantwoordelijkheid voor de voortgang van dit ondersteuningsplan bij één partij neergelegd. In principe zal de aard van de problematiek bepalen welke partij dat is.

E. Keuzevrijheid, eigen regie en eigen kracht

Iedereen heeft de keuzevrijheid om zijn leven in te richten zoals hij dit wenst. De zorg en ondersteuning die geleverd wordt is aanvullend op de eigen kracht. Deze keuzevrijheid is niet onbegrensd en bereikt zijn grens daar waar de veiligheid in het geding is of als er sprake is van overlast voor anderen. Bij ondersteuningsinzet wordt eerst bekeken wat de burger en zijn sociale netwerk zelf kan. Daarna op welke wijze binnen informele steunsystemen een oplossing kan worden gevonden. Daarna komen formele structuren als professionals in beeld.

F. Ruimte en verantwoordelijkheid voor professionals

Er is veel ruimte, vrijheid en verantwoordelijkheid, voor de professional. Vrijheid om naar bevind van zaken te handelen en het ondersteuningstraject af te stemmen op de specifieke situatie. Verantwoordelijkheid om het traject in te richten op de doelstelling van herstel en versterking van het eigen probleemoplossend vermogen.

G. Lokaal wat kan bovenlokaal wat moet

Ondersteuning wordt alleen bovenlokaal georganiseerd, als dat vanuit het oogpunt van kwaliteit of kosten noodzakelijk is.

H. Vernieuwing stimuleren

De vernieuwing kan liggen in werkwijzen, hulpverleningsvormen en nieuwe samenwerkingsverbanden, maar ook in technologische voorzieningen.

I. Communicatie en informatie

De Wmo 2015 vraagt meer van de burger, organisaties en professionals. Het is daarom van belang dat zij goed op de hoogte worden gehouden van ontwikkelingen en de consequenties die deze hebben.

J. Monitoring van het proces

Burgers worden uitgenodigd om effecten van het Wmo-beleid te melden. Daarvoor kan worden aangesloten bij de klachtenregeling van de gemeente. Ongewenste en onvoorziene effecten van beleid kunnen ook gemeld worden, zonder dat er sprake is van een klacht.

De volgende *financiële uitgangspunten* zijn geformuleerd in bovengenoemde notitie.

A. Budgettair

Het beleid wordt vormgegeven binnen de budgetten die daarvoor door het rijk beschikbaar worden gesteld. Om dat te bereiken zal het beleid gericht zijn op het reduceren van kosten door een integrale aanpak te bewerkstelligen en het concentreren van zorg/ondersteuning in aanvulling op de eigen kracht en het beperken van de uitvoeringskosten, bijvoorbeeld door samenwerking.

B. Eigen bijdrage

Wij zullen gebruik maken van de mogelijkheden om te werken met eigen bijdragen. Naast financiële eigen bijdragen willen wij ook gebruik maken van het wederkerigheidsprincipe. Mensen die ondersteuning krijgen kunnen vaak zelf iets betekenen voor de maatschappij. Wij willen deze wederkerigheid waar mogelijk (laten) organiseren.

C. Persoonsgebonden financiering

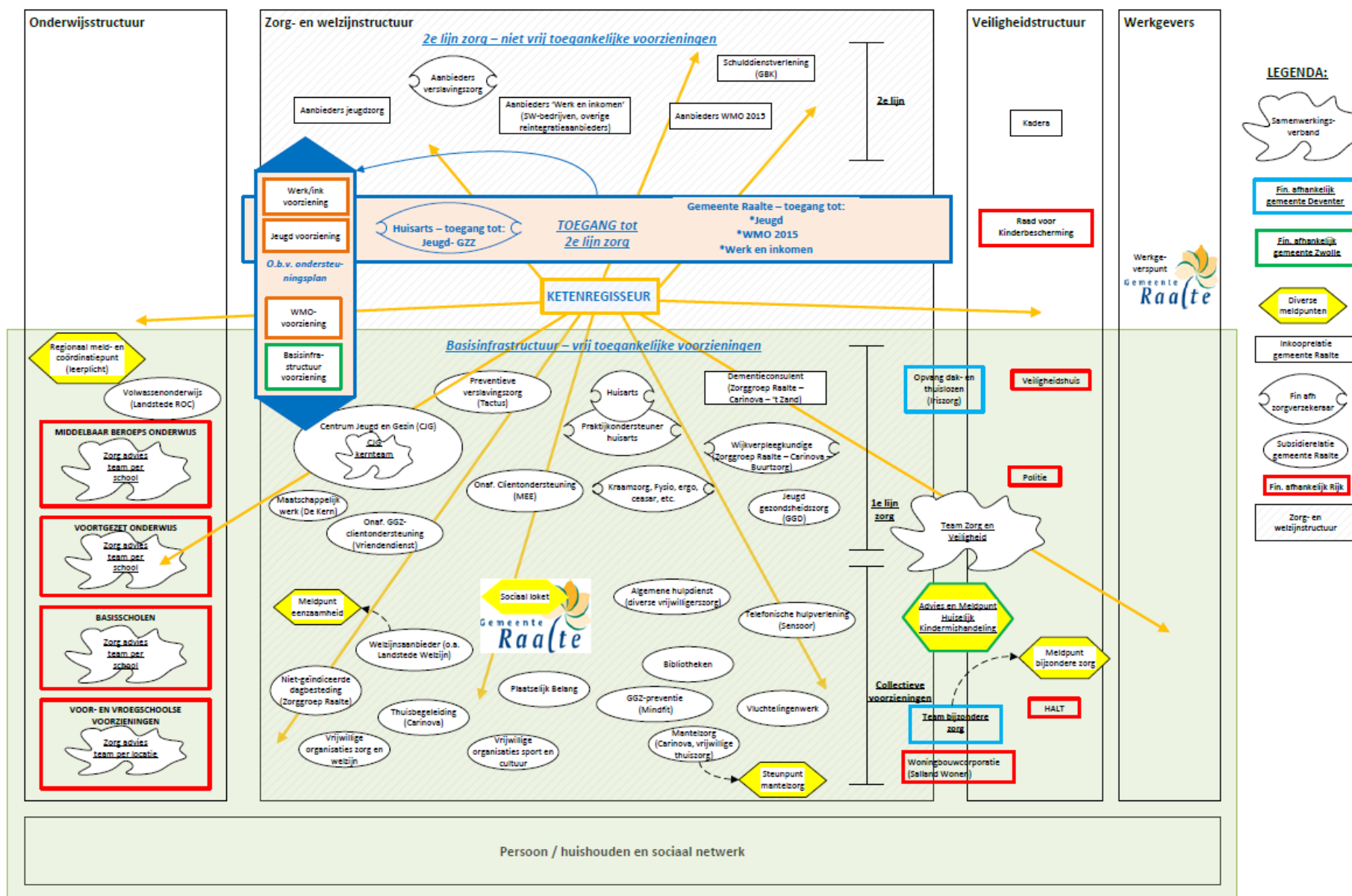
Het middel van persoonsgebonden financiering is in principe een middel dat goed aansluit bij de thema's keuzevrijheid en eigen kracht van de burger. Het stelt mensen in staat om ondersteuning/zorg op maat te organiseren en dat vaak tegen relatief lage kosten. Wij willen aan de cliënt de keuzemogelijkheid voor een persoonsgebonden budget geven, maar bij de concrete invulling daarvan geldt de voorwaarde dat dit leidt tot een systeem dat financieel en kwalitatief verantwoord en zonder teveel administratieve last- beheersbaar is.

D. Financiering moet positieve prikkels voor organisaties bevatten

We willen komen tot een systematiek die beheersbaar is, maar waarin de administratieve last voor burgers, professionals en ons zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 2 Landschap beleidsplan 3 Decentralisaties

Overzicht proces op hoofdlijnen binnen 'Landschap' 3 decentralisaties

Bijlage 3 Conclusies en effecten beleidsplan Wmo 2012 t/m 2015

Actie	Stand van zaken	Effect
Bevorderen ontmoetingsactiviteiten kernen	Gerealiseerd	Meer uitgaan van kracht van de mensen en combineren wonen, welzijn, zorg en sport.
Subsidie inwonersinitiatieven	Gerealiseerd	Gemeente economisch en/sociaal vitaler maken.
Uitvoeren visie woonservicegebieden	Nog in uitvoering	Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen en krijgen de mogelijkheid zo lang mogelijk deel te nemen aan de samenleving. Betrokken organisaties werken samen in de gebieden.
Alcoholgebruik onder de 16 jaar verlagen	Nog onbekend/ Continu proces	Verbeteren gezondheid bij opgroeien en preventie van problemen.
Aanpak psychosociale problemen jongeren	Gerealiseerd/ Continu proces	Structuur aanbrengen in huishoudens.
Pestgedrag in 2015 minder dan 26%	Nog onbekend/ Continu proces	Bevorderen eigen kracht en gezonde deelname aan de samenleving.
In beeld hebben van kwetsbare groep jongeren	Gerealiseerd	Bieden van ondersteunende activiteiten om weerbaarheid te versterken en deelname samenleving te bevorderen.
Verminderen overlast jongeren	Gerealiseerd	Regie voeren over ondersteuning, waardoor minder overlast ontstaat.
Centrum voor Jeugd en Gezin	Gerealiseerd	Herkenbare plek waar mensen terecht kunnen met vragen over opvoeding.
Jongeren met schulden doorleiden naar schulddienstverlening	Gerealiseerd	Jongeren met schulden worden verder geholpen.
Budgetovereenkomst Jeugdgezondheidszorg	Gerealiseerd	Preventie en informatie over jeugdgezondheidszorg (0-19 jaar).
Samenwerking op het terrein van cliëntondersteuning	Gerealiseerd	Samenwerking bevordert duidelijkheid over manieren van ondersteuning bij mensen.
(Doelgroepen)voorlichting over de Wmo	Gerealiseerd	Mensen kunnen beter hun weg vinden ten aanzien van de mogelijkheden van ondersteuning, waardoor ze langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen.
Huisbezoek senioren	Gerealiseerd/ Continu proces	Tijdige signalering en doorverwijzing naar passende ondersteuning.
Inzet van vrijwilligers bij algemene voorzieningen	Deels gerealiseerd	Vergroten van de betrokkenheid van inwoners van Raalte bij ondersteuningsmogelijkheden.
In stand houden vrijwilligerspunt	Gerealiseerd// Continu proces	Inzicht in vraag en aanbod van vrijwilligers. Ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.
Uitvoering vrijwilligersverzekering	Gerealiseerd// Continu proces	Veroorzaken van schade is gedekt, vanuit dit oogpunt geen belemmering om vrijwilligerswerk te doen.
Subsidieloket	Gerealiseerd// Continu proces	Subsidiemogelijkheden in beeld, vergroten eigen kracht.
Beursvloer	In gewijzigde vorm gerealiseerd	Maatschappelijke betrokkenheid bedrijven vergroten en matchen vraag en aanbod.
Project "sterk door vrijwilligerswerk"	Gerealiseerd// Continu proces	Structuur bieden aan mensen die een sociale boost kunnen gebruiken, met als doel vergroten eigen kracht.
Vergroten bekendheid ondersteuningsmogelijkheden mantelzorg	Continu proces/ Gerealiseerd	Ondersteuningsmogelijkheden van mantelzorgers in beeld.
Mantelzorg onder de aandacht brengen door gemeente en organisaties	Continu proces/ Gerealiseerd	Erkenning mantelzorgers en gebruik kunnen maken van ondersteuningsmogelijkheden, om niet af te branden.
Uitvoering mantelzorgverzekering	Gerealiseerd// Continu	Verzekert voor ongevallen- en persoonlijke eigendomsverzekering.

	proces	
Inrichting openbare ruimte	Gerealiseerd	Een goede inrichting bevordert de zelfstandigheid. Bijvoorbeeld rolstoeltoegankelijke wegen. Daarnaast zijn beweegmogelijkheden goed voor de gezondheid.
Prestatie afspraken SallandWonen	Gerealiseerd	Bieden van mogelijkheden aan starters. Bevorderen dat mensen langer zelfstandig blijven wonen Wmo/opplussen woningen.
In beeld brengen en houden doelgroep ouderen	Continu proces	Signalering en bevorderen langer zelfstandig blijven wonen.
In beeld brengen van behoeften naar activiteiten ter voorkoming van eenzaamheid	Gerealiseerd// Continu proces	Bevorderen zelfredzaamheid.
Zinnvolle dagbesteding ouderen	Gerealiseerd// Continu proces	Bieden van structuur en bevorderen langer zelfstandig blijven wonen.
Ketenzorg Dementie	Gerealiseerd// Continu proces	Vroegtijdige signalering en bevorderen eigen kracht.
Sociale cirkels	Gerealiseerd// Continu proces	Participatie van kwetsbare mensen in de samenleving bevorderen.
Kantelinggerichte werkwijze	Gerealiseerd	Bewustwording bij mensen dat de gemeente niet meer aanbodgericht denkt en dit ook toepassen. Meer maatwerk als het gaat om ondersteuning.
Eigenkracht conferenties	Gerealiseerd	Inzetten van het sociaal netwerk. Dit kan ook op een andere manier.
Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld	Gerealiseerd	Vergroten eigen kracht en oplossen gevoelige situaties.
Centraal meldpunt bijzonder zorgteam	Gerealiseerd// Continu proces	Signaleren en ondersteuning met als doel vergroten zelfstandigheid
Sociale kaart	Deels gerealiseerd	Inzicht in ondersteuningsmogelijkheden.
Versterken lokale netwerken	Gerealiseerd// Continu proces	Samenwerken partijen, in verband met tijdige signalering en ondersteuning.
Invoeren protocol huisuitzettingen	Niet gerealiseerd, alleen mondelinge afspraken.	Duidelijke mondelinge afspraken tussen partijen.
Budgetbeheer	Gerealiseerd	Vergroten eigenkracht en hulp naar zelfstandigheid.
Ontwikkeling modelprocedure ex-gedetineerden	Gerealiseerd	Terugkeer naar zelfstandigheid.
Huisvesting kwetsbare burgers	Gerealiseerd// Continu proces	Mogelijkheid bieden om zelfstandig te wonen en eigen regie te nemen.
Woonbegeleiding	Gerealiseerd// Continu proces	Bevorderen eigen kracht.
Opvang zwerfjongeren (18-25 jaar)	Gerealiseerd	Ondersteuning bieden.
Afspraken collectieve GGZ-preventie	Gerealiseerd// Continu proces	Herkennen problematiek en ondersteuning om zelfstandigheid te vergroten.
Alcoholgebruik verminderen	Gerealiseerd// Continu proces	Bevorderen deelname samenleving.